

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 809
din data de 17.11.2021

Dosar nr. 580/2021
Petiția nr. 5205/09.07.2021
Petent:
Reclamați: CRINSTAR SRL
RESTAURANTUL MARCO POLO

Obiect: interzicerea accesului copiilor în incinta restaurantului

I. Numele, domiciliul sau reședința părților
Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei
1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

2. **SC CRINSTAR SRL** cu sediul în Constanța, str. Mircea cel Bătrân nr. 99, jud. Constanța
RESTAURANTUL MARCO POLO cu sediul în Constanța, str. Sarmisegetuza nr. 2, jud. Constanța
- **Administrator și asociat unic al CRINSTAR SRL** cu domiciliul în Năvodari, str. M15 nr. 1, jud. Constanța

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 5205/16.08.2021 a fost citată petenta, iar prin adresele înregistrate sub nr. 6192/16.08.2020 au fost citate părțile reclamate, fără un termen de audiere, din cauza contextului evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. Partea reclamată SC CRINSTAR SRL depune precizări înregistrate sub nr. 6641/06.09.2021 care sunt comunicate petentei prin adresa înregistrată sub nr. 6781/13.09.2021.

7. Petenta depune adresă înregistrată sub nr. 6838/14.09.2021 prin care arată că dorește soluționarea dosarului în lipsă.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 7590/08.10.2021 petenta depune concluzii scrise.

III. Susținerea părților

Susținerea petentei

9. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 5205/09.07.2021 petenta, împreună cu fiul minor, în vârstă de 3 ani și cu mama în vârstă de 65 de ani, a dorit să ia masa pe terasa restaurantului Marco Polo din Constanța, în ziua de 19.06.2021. În momentul în care au solicitat accesul în parcare localului, portarul le-a comunicat că nu îi vor primi împreună cu copilul în restaurant sau pe terasă, deoarece acesta este politica restaurantului, aceea de a nu permite accesul copiilor în locație.

10. Petenta precizează că nu era pentru prima dată când mergea la restaurant și cu surprindere a constatat că zona unde dorea să ia masa nu era de fapt o terasă, ci un amplasament acoperit cu o singură deschidere. De la intrarea în restaurant li s-au comunicat că dacă nu au rezervare nu le pot primi, ulterior le-au spus că nu le pot primi cu copilul. Simțindu-se ofensată a cerut să vorbească managerul. Acesta s-a comportat agresiv verbal și le-a cerut să părăsească locația, indicând un afiș de la intrare care preciza interzicerea accesului copiilor în locație.

11. Se specifică faptul că purtau măștile de protecție obligatorii și că erau vaccinate.

12. Se arată că pe site-ul oficial al restaurantului Marco Polo și pe pagina oficială a restaurantului există un anunț :

"Stimați clienți,

Ne cerem scuze pentru disconfortul provocat în ultima perioadă în incinta locației noastre, de către minori cu vârsta până în 10+ ani, nesupravegheați corespunzător.

Petru respectarea celorlalți clienți, precum și a recomandărilor esențiale ale autorităților de păstrare a distanței fizice (Ordinul nr. 874/81/2020 al ministrului sănătății, pentru prevenirea contaminării cu virusul SARS-COV-2), accesul MINORILOR 10+ ANI în incinta restaurantului este limitat după ora 12, pe durata stării de alertă.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să sunați la nr. 0241 617 357 sau 0773 310 911.

Vă mulțumim pentru înțelegere."

13. Prin concluziile scrise, înregistrate sub nr. 7590/08.10.2021, petenta susține că, dacă s-ar fi aflat în fața unui refuz cu privire la accesul în restaurant ca urmare a lipsei locurilor disponibile, nu ar mai exista petiția depusă, având ca obiect existența unui fapt de discriminare pe criteriul de vârstă.

14. Solicită constatarea faptei de discriminare pe criteriul vârstei, aplicarea amenzii contravenționale, precum și obligarea publicării în mass media, pe site-ul propriu și pe pagina oficială de socializare Facebook a rezumatului hotărârii.

Susținerea părții reclamate

15. Prin punctul de vedere depus și înregistrat sub nr. 6641/06.09.2021 se face precizarea că nu este vorba de nicio discriminare, pe niciun criteriu, deoarece în litera și spiritul legii o discriminare trebuie să conțină cel puțin două criterii de descriere, respectiv să existe o restricție sau preferință, pe bază de rasă naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, vârstă, apartenență la o categorie defavorizată, etc, care are ca scop sau efect restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar restricția să fie fără o justificare.

16. Se arată că la intrarea în restaurant este limitat accesul familiilor cu copii, aceasta referindu-se la faptul că la acea oră și dată nu existau locuri disponibile în restaurant, iar nu faptul că familia conținea o persoană minoră în vârstă de 3 ani, deși este posibil să se fi făcut referire la posibilitatea ca acest minor să nu poată fi condiționat să aibă o conduită adecvată locului public în care se afla, respectiv să nu poată fi temperat de părinți și prin comportamentul expansiv determinat de vârstă să deranjeze ceilalți clienți.

17. Deși petenta face referiri la situații exterioare prezentate în pagini de internet, acestea nu au legătură cu incidentul descris.

18. De asemenea, sunt afișate anunțuri referitoare la o posibilă limitare a accesului grupurilor care conțin minori, doar pe perioada stării de alertă, iar motivul a fost determinat de imposibilitatea asigurării distanțării în cazurile minorilor care nu sunt temperați de părinți, care nu sunt supravegheați corespunzător și datorită faptului că în toamna anului

trecut au avut loc evenimente în care minorii au reprezentat un factor de perturbare a distanțierii sociale, provocat dispute între clienți, din care imaginea restaurantului nostru a avut de suferit.

19. Hotărârea de a limita accesul minorilor a fost luată după apariția câtorva incidente, în care clienții restaurantului au fost deranjați de copiii minori care alergau nestingheriți printre mese, fiind lăsați nesupravegheați de părinți, existând chiar și un eveniment mai violent, soldat cu o ceartă iscată între părinții unui minor, și clientul lezat de comportamentul minorului, decizia luată cu privire la limitarea accesului nefiind luată cu scopul de a leza demnitatea părinților cu minori, ci, mai degrabă, evitarea evenimentelor nepotrivite cauzate de minori nesupravegheați.

20. Se arată că restaurantul nu are personalul calificat în supravegherea minorilor, personalul având atribuții în servirea clienților, iar pentru evitarea situațiilor descrise s-a hotărât limitarea accesului grupurilor cu minori, pe durata menținerii stării de alertă, în afară de situațiile în care grupurile de clienți solicitau servicii în regim de rezervare, acesta fiind și motivul pentru care a fost publicată politica de rezervare a restaurantului.

21. Situația accesului în spațiile publice a minorilor nu este reglementată doar de ei, fiind și o politică publică promovată de autorități în starea de alertă de limitarea a accesului copiilor în spațiile închise, la capacități de 50 procente cu condiția dovedirii vaccinării sau testării negative a copiilor și însoțitorilor, deci prin restricționarea accesului acestei categorii de persoane, nu s-a dorit crearea vreunei situații discriminatorii ci mai degrabă s-a dorit asigurarea unor condiții de prevenire a răspândirii virusului care afectează viețile în acest mod.

22. Se precizează că în cazul petentei limitarea accesului a fost determinată de lipsa locurilor la mese și nu de minorul care se afla în componența grupului, modalitatea aleasă nu este singulară, în această perioadă fiind și alte restaurante și hoteluri sau complexuri hoteliere care au hotărât să restrângă accesul minorilor în spațiile publice, penfru aceleași motive și limitat la starea de alertă.

23. Petenta a formulat plângere și la ANPC iar această plângere a fost respinsă pe motiv de netemeinice, după controlul și analiza pretențiilor formulate de reclamantă.

24. Se depun înscrisuri.

IV. Cadrul legal aplicabil

25. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

✓ **Constituția României**

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) *În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.*"

✓ **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată²**

Art. 2 „(1) *În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*” ...

Art. 10 *”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:*

f) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică;”

✓ **Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**

✓ **O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare**

V. Motivele de fapt și de drept

26. Colegiul urmează să analizeze în ce măsură limitarea accesului la serviciile publice ale restaurantului reclamat pentru adulții/părinții însoțiți de minori reprezintă discriminare.

27. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

28. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

29. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- existența unui criteriu de discriminare conform. art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
- tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

30. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

31. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

32. Colegiul director a analizat petiția, având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Astfel, Colegiul director a analizat existența un tratament diferențiat între diferite persoane din perspectiva existenței situațiilor comparabile raportat la un criteriu de discriminare.

33. Cu referire la existența unui criteriu interzis dintre cele enumerate exemplificativ în cuprinsul art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Colegiul director constată faptul că petenta a fost tratată diferit pe criteriul vârstei.

34. În ceea ce privește dreptul încălcat, de acces la serviciile publice ale restaurantului, Colegiul director a analizat și incidența art. 10 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, care prevede că *”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: f) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică;”*

35. Astfel, Colegiul director reține că partea reclamată impune o condiție generală, fără a stabili un set de criterii obiective de selecție, care afectează dreptul accesului în local și la serviciile publice ale restaurantului respectiv. Colegiul director constată că reclamatul nu a creat șanse egale pentru toți clienții săi, eventual prin impunerea angajamentului clienților săi de a asigura un comportament corespunzător pentru copiii lor sau prin crearea unor spații amenajate de tip clienți familisti/nefamilisti. Prin impunerea unei condiții generale, fără a analiza în mod concret situațiile, de la caz

la caz, fără a stabili un set de criterii specifice, obiective și justificate, Colegiul director reține că se încalcă drepturile clienților însoțiți de copii minori, în speța de față, a celor sub vârsta de 3 ani.

36. Coroborând toate elementele probatorii ale dosarului și analizând aspectele de mai sus, acțiunea astfel cum a fost formulată și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director apreciază că plângerea, astfel cum este formulată, evidențiază elemente care permit, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat direct petentului, în raport cu persoane aflate în situații analoage, din cauza unui criteriu determinat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de lege în beneficiul său.

37. Condiționarea accesului la serviciile restaurantului de o anumită vârstă și într-un interval de timp pe durata unei zile, fără asigurarea accesului echitabil sau fără ca această diferență de tratament să fie justificată, îi situează pe clienții cu copii minori într-o situație dezavantajată.

38. Analizând susținerile părților, precum și înscrisurile depuse la dosar, Colegiul director constată că partea reclamată, prin condiționarea accesului la serviciile prestate de restaurant de o anumită vârstă reprezintă discriminare conform dispozițiilor art. 2 alin. (1) și art. 7 lit a) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată.

39. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de **art. 2 alin. (1)** coroborat cu **art. 10 lit. f) din O.G. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și dispune sancționarea părții reclamate cu ***avertisment***, potrivit **art. 5 alin. 2 și art. 7 din O.G. nr. 2/2001** privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

40. De asemenea, Colegiul director recomandă părții reclamate să facă demersurile necesare în vederea modificării politicii restaurantului, pentru asigurarea principiului nediscriminării și a unui acces echitabil la serviciile publice

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate reprezintă discriminare în conformitate cu prevederile **art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 10 lit. f) din O.G. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

2. Sancționarea părții reclamate **SC CRINSTAR SRL** cu ***avertisment***, potrivit **art. 5 alin. 2 și art. 7 din O.G. nr. 2/2001** privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;

3. Recomandă părții reclamate să facă demersurile necesare în vederea modificării politicii restaurantului, pentru asigurarea principiului nediscriminării și a unui acces echitabil la serviciile publice, pentru toate persoanele interesate.

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 13.10.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian – Membru (online), GRAMA Horia - Membru, HALLER István – Membru, Cristian JURA – Membru (online), OLTEANU Cătălina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 22.12.2021
Redactată și motivată C.O./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu**